

Phẩm 23: Ý

Bấy giờ, trong chúng hội có Bồ-tát tên Căn Liên Hoa, tuệ thí vô ngại, thực hành bốn tâm bình đẳng kiên cố khó lay động, đi đứng nambi ngồi không mất oai nghi, lễ độ. Từ vô số kiếp đến nay, vị ấy luôn tu hành phạm hạnh, thiền định không tán loạn, phân biệt rõ ràng về thiện ác, quan sát chúng sinh có tâm dâm nộ si hay không có tâm dâm nộ si, dù nhiều hay ít gì cũng đều biết rõ, dạo qua các cõi Phật, cúng dường phụng thờ chư Phật Thế Tôn, khéo dùng phương tiện thị hiện vô thường, vô ngã, vô thân, vô thọ mang, vô nhân; đi biết đi, đứng biết đứng và có lòng từ bi thương xót hết thảy mọi loài.

Khi ấy, Bồ-tát Căn Liên Hoa từ tòa ngồi đứng dậy, trịch bày vai phải, gối phải quỳ sát đất, chấp tay thưa Phật:

–Lành thay! Bạch Thế Tôn! Ý của bốn đạo ở chỗ nào? Ý hữu vi hay ý vô vi?

Ý là quả hay ý là phi quả?

Ý là hữu đối hay vô đối?

Ý có thể thấy hay không thể thấy?

Ý là quá khứ, hiện tại, vị lai hay chẳng phải quá khứ, hiện tại, vị

lai?

Ý là pháp của tiên nhân hay chẳng phải pháp của tiên nhân? Ý là pháp hữu vi hay là pháp vô vi?

Ý là pháp hữu lậu hay là pháp vô lậu? Đối với quả báo ba pháp thì ý ở đâu? Ý ở trong đen hay quả báo đen?

Ý ở trong trắng hay quả báo trắng?

Ý ở trong không đen không trắng, hay trong quả báo không đen

không trăng?

Ý ở hành pháp thô hay hành pháp tinh?

Đức Thế Tôn bảo Bồ-tát Căn Liên Hoa:

–Lành thay! Lành thay! Này Bồ-tát Căn Liên Hoa! Nghĩa mà ông hỏi là thương xót tất cả, khai hóa pháp tâm ý thức cho chúng sinh, thị hiện ánh sáng cho người mù tối. Nay ông hãy lắng nghe cho rõ, suy nghĩ thật kỹ.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn nói kệ:

*Tối thăng không
ai bằng Thanh tịch
không vết dơ Mặt đẹp
như hoa sen Không bị
bụi làm dơ.*

*Sống ở đời
hữu vi Bị khổ
nạn bao cõi*

*Ta không, kia cũng
không Ý tịch không tâm
thức.*

*Như nước trong
đỗ đựng Tùy theo tướng
của vật Quá khứ vốn
chẳng có Hiện tại hành
thiện ác. Vì lai pháp sẽ
hoại*

*Ý này vốn chẳng
phải Bồ-tát hành đại
bi Cung hiện đối – vô
đối. Rửa trừ bệnh cầu
uế*

An ổn đạo cứu cánh

*Người bị nấm cái
che Khiến tâm bị chướng
ngại. Như trời chiếu
thiên hạ Thường bị nấm*

*việc che Khói bụi trần tu
luân*

*Bít lấp pháp căn
môn. Ý vốn không
thiện ác Theo hành
động đã tạo*

*Tịch diệt, không, vô
pháp Như nhánh nhiều trái,
gãy. Ví như cây chuối ấy*

*Lột mài không
có lỗi Thân người do
bốn đại Tìm ý không ý
căn.*

*Ý ở trong
ba đời Ba đời
không có ý*

*Phân biệt thức
tâm pháp Tìm cầu
không thật có.*

*Ý pháp không hình
tướng Không thể nói ý ấy*

*Tâm nghĩ rất nhiều
diều Sinh diệt không dứt
đoạn. Quá khứ nghĩ thiện
ác*

*Vì lai sẽ thọ
báo Hiện tại hành
đã đủ Ý tạo chẳng
phải ai.*

*Một niệm chín
mươi úc Nghiệp có
thiện có ác Chỉ một
niệm tạo ra Diệt trừ
không thể hết.*

*Huống chi ngày tháng
kiếp Nghiệp thiện ác đã tạo
Người trí sẽ hộ thân*

Kiên cố không lay
động. Như kẻ phạm tội
kia

Bưng bát dầu
đầy tràn Nếu rót một
giọt dầu Càng thêm bị
tội lớn. Hai bên trỗi
âm nhạc Sợ chết không
dám nhìn Bồ-tát tu
quán tịnh

Giữ ý như kim
cang. Chê khen và nã
loạn Tâm ý không lay
động Hiểu không xưa
nay tịnh

Không kia, đây,
chẳng giữa. Pháp chân như
bốn đế Hướng đến cửa
Niết-bàn Nhũng việc xưa
ta tạo

Kết nối gốc thân
căn. Chẳng tính thầy,
đệ tử Có thể tính đếm
được Vô số ức ngàn
kiếp Đem thân đèn nợ
tội. Thân voi, ngựa,
sáu súc

Không được sinh
làm người Dù được làm
thân người

Bị diec, đui, câm,
ngọng. Phật hiện chiểu
thế gian Biên địa không
thấy Phật Khổ nǎm vạc
nước sôi Thuần ác không
nghe thiện. Diên đảo theo

*pháp tà Trong chân tánh
đạo suy Ta từ vô số kiếp*

*Giữ hạnh như
bát dầu. Yêu thân tự
giữ gìn Đưa đến chỗ
vô úy Chín mươi sáu
loại đạo*

Như đom đóm trong đêm.

*Phật nhạt chiếu
thế gian Trừ bỏ các tối
tăm*

*Có Phật người đời
vui Có thuốc người
bệnh vui. Có báu người
nghèo vui Thành Phật
Niết-bàn vui Khổ hạnh
nhẫn nhục vui Ta không
chấp sắc vui.*

*Tham lam bối thí vui
Giữ giới không
phạm vui Được nghe
Phật dạy vui Tư duy
thiền định vui.*

*Hữu – vô bình
đẳng vui Khó gặp được
gặp vui Địa ngục tám
nạn khổ Vô cứu đê
nhất khổ.*

*Hạt giống mục nát
khổ Gieo mạ không lên
khổ Sinh thiền rồi đọa
khổ Chánh kiến đảo điên
khổ. Rồng Nan-dà-bạt
khổ Quán núi Tu-di khổ*

*Kiếp thiêu lửa cháy
khổ Trạo hối cầu Phật
khổ. Nhứt hạnh hướng*

*nhất đạo Nhất tâm không
thoái lui Một thân tu đức
hạnh Cuối cùng thành
nhất thật. Tu nhất, không
lìanhất*

*Đoan nghiêm nhất
biết nhất Giữ nhất, không
lìa nhất Nên nói đi một
mình.*

